

Eina góða frihandilsavtalu

UMLEIÐ 1970 gjørdist EF-spurningurin aktuallur í føroyskum politikki. Málið var nógv frammi í valstríðnum uppundir lögtingsvalið tað árið.

EFTIR valið fóru vit undir samráðingar við EF. Samráðingarnar fóru fram við limaskapi fyri eyga. Hetta var hildið neyðugt um ein góð handilsavtala skuldi spyrjast burtur úr. Í 1974 samtykti lögtingið at Føroyar skuldu verauttan fyri EF og at vit skuldu hava eina handilsavtalu.

STØÐAN hjá javnaðarflokkinum var tá, at vit ikki skuldu gerast limir í EF, men at vit

skuldu hava eina fyrimunarlaga handilsavtalu við felagskapin. Flokkurin legði dent á, at um Føroya Løgting skuldi samtykt, at Føroyar gjørdust limir í felagsmarknaðinum, so skuldi spurningurin leggjast út til fólkaatkvøðu. Hendan stóða javnaðarfloksins er óbroytt.

SIÐANI 1970 og serliga seinastu árin er nógv broytt í Europa. Felagsmarknaðurin er víðkaður við fleiri nýggjum limalondum. Samstarvið millum londini er vorðið neyvari enn fyrr. Frá 1992 fer innari marknaðurin hjá EF at virka. Hetta og mangt annað hevur broytt umstøðurnar og fortreytirnar. Tí eru vit í samráðingum við EF um eina nýggja frihandilsavtalu.

JAVNAÐARFLOKKURIN leggur stóran dent á, at vit fáa eina so góða og fyrimunarlaga frihandilsavtalu við EF, sum yvirhøvur gjørligt. Hetta er avgjørt neyðugt fyri okkara fiskaútflutning. Serstakliga tá vit nú skulu umleggja okkara flakavirki til ein nýmótans matvøruidna. Ein slíkur matvøruidnaður saman við eini góðari frihandilsavtalu vilja skapa øktar inntøkur til føroyska samfelagið.

SAMSTARVIÐ í ríkisfelagskapinum hevur sera stóran týdning tá talan er um okkara viðurskipti við EF. Tí hevur fólkatingsumboðanin stóran týdning í hesum spurningi. Eitt umboð úr javnaðarflokkinum á fólkatingsvalinum kann bert verða ein fyrimunur fyri Fø-



Vilhelm Johannesen,
skrivar:

oyar. Tí geva tit javnaðarflokkinum atkvøðuna á fólkatingsvalinum 12. desember.
vj.

sosigaley

»Mærkesager«!

»Inden de nye landsstyreparter har fået tid til rigtig at komme igang med deres mærkesager, har vælgerne ladet sig besnære af bl.a. Socialdemokratiets valglofter, og den onde cirkel er sluttet igen, skriver Dimmalætting.

Hon blivur við — eins og 14. September — at vísa á, hvussu býttur veljarin er, hvussu hann hevur latið seg »besnære« av vallyftum javnaðarfloksins osfr. Ikki eiti á virðing fyri veljaranum henda gamla Dimman hevur, nú tað tykist so tungt at skula svolgja ta sannroynd, at veljararnir góvu politikkinum hjá undanfarnu samgongu durafjórðingin. Tað var hetta, sum hendi, ikki satt, Dimman!

Og at blaðið so skal

koma sær at skriva, at tá verandi samgonguflokkur fingur ikki høvi at »komme igang med deres mærkesager«, áðrenn veljarin læt seg lumpa av javnaðarflokkinum! Hvør var tað, sum ynskti val, hvør var tað, sum vildi reinsa luftina, sum vildi hava veljaran at siga sína hugsan! Tað var sambandsflokkurin, og eingin annar, góða Dimma. Og at hon so torir at brúka orðið »mærkesager«! Størsta og einasta »merkisak« hjá sambandinum í undanfarnu samgongu var rætt og slætt at steðga øllum samfelagnum upp. So og so stóran %niðurskurð her og der — yvir ein kamb, uttan at hyggja til, hvat nú var skilabest at gera uppá longri sikt. Gud viti, hvussu hevði verið státt í Føroyum um tvey ár, um sambandið við sínum gapi-stokkaliknandi samgonguskjali, hevði fingið loyvi til at gjøgnumtrumfa fleiri av sínum »mærkesager«! Tá hevði verið óskukalt í Føroyum. Tá hevði avtoftingin verið veruleiki. Vit hava fyrr sagt, at tað er rætt við

sparingum, har møguleiki er at fremja hesar, men ein politikkur, sum bara hevur sparing og skerjing við sær, er als eingin politikkur, tí hetta gera eitt politiskt arbeiði snýr seg um at fáa tingini at koyra, soleiðis at tað er livligt í landinum.

Javnaðarflokkurin fór til val uppá at fáa gongd á aftur samfelagið. Veljarin tók undir við hesum. Nú mugu aðrir flokkar og politikkarar vísa sína ábyrgd og vera við til at smíða eina nýggja samgongu, sum kann liva upp til henda setning. Javnaðarflokkurin gjørdi greitt undan valinum, at hann útiðstigi ongum samgongumøguleika, og samráðingarnar higartil benda heldur ikki á, at hann ynskir at útiloka nakran møguleika uppá forhend. Men sum størsti flokkur er tað natúrligt, at tað er hann, sum stingur út í kortið kósina. Fara flokkar, sum fegnir vilja sleppa út í Tinganes, at gera eitt arbeiði saman við javnaðarflokkinum, at seta ultimativ og órealistisk

krev, so seta teir seg harvið eisini uttanfyri eina tílika samgongu. Sjálvandi bæði skal og eigur javnaðarflokkurin at lurtast eftir ynskjunum hjá hinum flokkunum — og í tann mun hesi ikki heilt og fullkomiliga ganga uppá tvørs av javnaðarsjónarmiðum — at taka tey til eftirtektar. Tað stendur þúra greitt, at javnaðarflokkurin er ikki nóg stórur til at stýra einsamallur. Hann má hava ein ella fleiri aðrar flokkar við í Tinganes. Tað verður tiskil ein avvegan millum hesar flokkar, alt eftir stødd, hvør politikkur fer at verða ríkin komandi fyra árin. Men reyði tráðurin í valsráka javnaðarfloksins — AT FAA GONGD Á AFTUR — eitur eisini at verða lykkað við hjá eini komandi samgongu.

Fólkatingsval

Aftur til valborðið 12. desember at velja tvey umboð á fólkatingsval. Allir flokkar fara at stilla upp uttan socialistiski løysingarflokkurin og óvist er hvussu verður við tjóðveldisflokkinum. Javnaðarflokkurin er í lötuni í samráðingum við samband og fólkaflokk um skipan av samgongu. Hetta hevur tó einki beinleiðis við fólkatingsvalið at gera. Til hetta valið eru nevnliga hesir somu flokkar høvuds-mótstøðuflokkar javnaðarfloksins. Bæði hava teir umboðan á fólkatingsvali. Og tað er syrgiligt, hvat er komið burtur úr hesi umboðan. Annað av okkara fólkatingsumboðum hevur litið og einki gjørt vart við seg, og kann ein tí natúrliga spyrja, hvat sambandið skal vera á fólkatingsvali! Hitt umboðið hevur harafturimóti gjørt so nógv vart við seg, at tað í fleiri fornum hevur komið landi okkara út í óføri. Hugsid tykkum bara, hvussu hann hevur brúkt fólkatingsess sin til at reka

apartheidliknandi politikk móti ávíkavist teimum svørtu í Suðurafrika og grønlandinum. Mong munnu minnst orð hansara frá fólkatingsinum um, at hann skuldi vera tann fyrsti til at blaka mold yvir ta sosialdemokratisku likkistuna osfr. Skulu vit hava umboðan á fólkatingsvali, mugu vit hava fólk, sum kunnu skapa virðing og áhuga fyri landi og fólk okkara. Tað er tí uppá tíðina at skifta verandi umboð út. Javnaðarflokkurin má koma sterkur inn á fólkatings hesaferð — helst við tveimum umboðum, soleiðis at vit fáa loyst eitt tað týðningarmesta málið í dag, nevnliga undirgrundarmálið. Eisini eitur javnaðarflokkurin gjøgnum arbeiðið sitt í fólkatingsinum at fáa gongd á ætlanina um eina sjálfstýrissløg, sum skal koma istaðin fyri verandi heimastýrissløg.